

Sak 71/2018

Saksfremlegg til styret i Sykehusinnkjøp HF

Rapport om håndtering av enhetspriser for legemidler og prinsipper for rutiner

Møtedato:	25. oktober 2018	
Tidligere behandlet i styret/saksnr.		2017/247
Type sak (orienteringssak, diskusjonssak, beslutningssak, temasak)	Beslutningssak	
Saksbehandler		
Offentlig eller unntatt offentlighet/paragraf		

Styret i Sykehusinnkjøp HF inviteres til å treffe følgende vedtak

1. Styret i Sykehusinnkjøp HF tar innholdet i saken til orientering.
2. Styret ber administrerende direktør følge opp til tiltaksplanen som ble behandlet i AD-møte 25. september.

Vadsø, 18. oktober 2018

Kjetil M. Istad
Administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Rapport om håndtering av enhetspriser for legemidler og prinsipper for rutiner hadde høringsfrist 1. juni. Formålet med saken er å orientere styret om høringsinnspillene og videre oppfølging av rapporten.

Bakgrunn for saken er:

- Fram til 2016 ble det praktisert stor grad av åpenhet rundt legemiddelprisene. I enkelttilfeller hvor det ble vurdert som en fordel for helseforetakene å unnta prisene for offentligheten, ble det inngått såkalte konfidensielle prisavtaler.
- I AD-møte (sak 019-2017) 27. februar 2017 ble Sykehusinnkjøp HF bedt om å etablere en bredt sammensatt arbeidsgruppe som skulle utarbeide forslag til nye rutiner for håndtering av prisinformasjon på legemidler i tråd med vurderingen om at enhetspriser på legemidler skal unntas offentlighet, jf. forvaltningsloven § 13, 1. ledd.
- Det interregionale fagdirektørmøte besluttet 10. mai 2017 (sak 2017/247) mandat for og sammensetning av arbeidsgruppen.
- Arbeidsgruppen ferdigstilte sin rapport ultimo januar 2018.
- I AD-møte (sak 016-2018) 26. februar 2018 ble Sykehusinnkjøp HF bedt om på vegne av RHF å sende rapporten på høring. Sykehusinnkjøp HF ble også bedt om å oppsummere høringsinnspillene og legge fram en samlet anbefaling for prinsipper for rutine for prisinformasjon og tiltaksliste for RHF og HF.
- I interregionalt fagdirektørmøte 27. august 2018 ble det framlagt en orientering om innholdet i høringssvarene fra høringen om rapporten om håndtering av enhetspriser for legemidler og anbefaling om oppfølging av det videre arbeidet.
- Saken ble behandlet i AD-møte (sak 075-2018) 25. september 2018.
- I kjølvannet av behandlingen i AD-møte har det blitt fremmet to representantforslag (Dok 8-forslag) fra hhv. Sp og Ap som ønsker åpenhet rundt legemiddelpriser.

2. Oppfølging av AD-møte 25. september

I AD-møte 25. september ga de administrerende direktørene i RHF-ene følgende konklusjon:

1. AD-ene i RHF-ene tar oppsummeringen av høringsinnspillene til orientering.
2. AD-ene i RHF-ene gir sin tilslutning til følgende prinsipper for håndtering av enhetspriser for legemidler:
 - Helseforetakene plikter å sikre at alle grupper av ansatte som har tjenstlig behov har tilgang til informasjon om legemidler. Informasjonen skal være lett tilgjengelig.
 - Det er arbeidsgivers ansvar å avgjøre hvilke grupper ansatte som har tjenstlig behov og som dermed skal ha tilgang. Det er påkrevd at de som har tjenstlig behov behandler enhetsprisene konfidensielt i henhold til gjeldende lovverk.
 - Helsepersonell og annet personell med tjenstlig behov kan bare gi informasjon om enhetspriser til andre ansatte med tjenstlig behov.
 - Helsepersonellet kan opplyse pasienter om omtrentlig størrelsesorden på prisforskjeller mellom ulike behandlingsmetoder. Dog må ikke konkrete enhetspriser eller prisforskjeller angis. Dette for å sikre at en ikke kommer i konflikt med taushetsplikten.

3. AD-ene i RHF-ene mener det er behov for å vurdere praksis knyttet til konfidensialitet gjennom legemidlets livssyklus. Fagdirektørene i de fire RHF-ene bes med bistand fra Sykehusinnkjøp HF gå i dialog med leverandørmarkedet for å finne gode løsninger for begge parter.
4. AD-ene i RHF-ene ber fagdirektørene i RHF-ene med bistand fra Sykehusinnkjøp HF følge opp øvrige forslag i tiltaksplanen.

Behandlingen i AD-møte ble publisert som egen nettsak på hjemmesiden til fire RHF. Samme nettsak ble også lagt ut på hjemmesiden til Sykehusinnkjøp HF.

I etterkant av behandlingen i AD-møte er Sykehusinnkjøp HF blitt bedt om starte prosessen med å følge opp forslagene til oppfølging i tiltaksplanen og rapportere til fagdirektørmøte der det er hensiktsmessig/nødvendig. Sykehusinnkjøp HF ble også bedt om å holde HOD orientert om framdriften i saken. Bestillingen om å iverksette arbeidet er kommet fra leder av det interregionale fagdirektørmøtet og Helse Midt RHF.

3. Representantforslag fra Stortinget

Debatten rundt enhetspriser har engasjert bredt. Saken har også fått stor politisk oppmerksomhet. I etterkant av behandlingen i AD-møte 25. september fremmet både Sp og Ap representantforslag om åpenhet rundt legemiddelpriser.

Storingsrepresentant Kjersti Toppe (Sp) har fremmet følgende forslag:

1. *Stortinget ber regjeringa sikre at dei regionale helseføretaka syter for at Sykehusinnkjøp HF avsluttar praksisen med hemmelegghald av anbudsprisar på sjukehusmedisin og innfører openheit om legemiddelprisar etter at anbudsrunder er avslutta.*
2. *Stortinget ber regjeringa syte for at einingsprisen og samla kostnader på nye legemiddel som det avtaleforhandlast om, blir offentleggjorde etter at forhandlingsfasen er over.*

Storingsrepresentantene Ingvild Kjerkol (Ap), Tuva Moflag (Ap), Tore Hagebakken (Ap), Tellef Inge Mørland (Ap) og Elise Bjørnebekk-Waagen (Ap) har fremmet følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen sikre, gjennom sin styringsdialog med helseforetakene, at enhetspriser på legemidler som gis i norske sykehus, som hovedregel skal være offentlige.

Sykehusinnkjøp HF sin vurdering er at representantforslagene i hovedsak omhandler konklusjonspunkt 3 i fra AD-møte om differensiert tilnærming til konfidensialitet. Videre vurderes det som at det politiske initiativet fra Ap og Sp i liten grad påvirker prinsippene for håndtering av enhetspriser for legemidler og tiltaksplanen.

4. Oppfølging av tiltaksplanen.

Sykehusinnkjøp HF vil følge opp konklusjonen i AD-møte ihht tiltaksplanen. Det legges opp til at arbeidet gjennomføres som «4-trinns-rakett»:

Trinn 1: Tiltak som kan iverksettes umiddelbart

Trinn 2: Tiltak som krever ytterligere avklaring før endelig iverksettelse.

Trinn 3: Videre konsekvensutredning for effekter på legemiddelstatistikk

Trinn 4: Nærmere vurdering av hvorvidt konfidensialitet differensieres avhengig av hvor i livssyklusen legemiddelet er og hvilken effekt konfidensialitet har på priskonkurransen.

Noen tiltak kan iverksettes umiddelbart, mens andre krever ytterligere avklaring før endelig iverksettelse. Eksempelvis må det etableres systemer som sørger for at prisinformasjonen er lett tilgjengelig for ansatte med tjenstlig behov. Økonomiske og administrative konsekvenser av de ulike alternativene må også synliggjøres. De fleste tiltakene krever såkalt «organintern» avklaring, dvs. at beslutningen og tiltaket gjennomføres av RHF, HF eller Sykehusinnkjøp HF. For enkelte problemstillinger, især hva gjelder legemiddelstatistikk er det behov for videre utredninger i samarbeid med Folkehelseinstituttet. Arbeidet med oppfølging av tiltakspunktene vil kreve betydelige ressurser. Gjennom presentasjonen i styremøtet vil det synliggjøres hvordan arbeidet skal gjennomføres og hvordan organisasjonen vil involveres.

Utrykte vedlegg

Representantforslag fra Stortingsrepresentant Kjersti Toppe (Sp):

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/representantforslag/2018-2019/dok8-201819-020s.pdf>

Representantforslag fra Stortingsrepresentant Stortingsrepresentantene Ingvild Kjerkol (Ap), Tuva Moflag (Ap), Tore Hagebakken (Ap), Tellef Inge Mørland (Ap) og Elise Bjørnebekk-Waagen (Ap):

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/representantforslag/2018-2019/dok8-201819-006s.pdf>